

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 508

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 15 iunie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
260. — Ordin al președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar pentru modificarea și completarea Normelor privind efectuarea inspecțiilor la auditorii financiari și firmele de audit care desfășoară activități de audit statutar, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 166/2018	2
1.080. — Ordin al ministrului sănătății pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății nr. 414/2020 privind instituirea măsurii de carantină pentru persoanele aflate în situația de urgență de sănătate publică internațională determinată de infecția cu COVID-19 și stabilirea unor măsuri în vederea prevenirii și limitării efectelor epidemiei	3
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 11 din 28 aprilie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	4–9
Decizia nr. 17 din 17 februarie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	10–15

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

AUTORITATEA PENTRU SUPRAVEGHEREA PUBLICĂ A ACTIVITĂȚII DE AUDIT STATUTAR

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor privind efectuarea inspecțiilor la auditorii financiari și firmele de audit care desfășoară activități de audit statutar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 166/2018

În temeiul prevederilor art. 35 alin. (1) și (2), art. 40, 44, 49, 51, 58—60, art. 73 alin. (2) și (3), art. 74, 75 și art. 77 alin. (2) din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative și în scopul eficientizării activității de inspecții desfășurate de Serviciul investigații, asigurarea calității și inspecții din cadrul Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar,

președintele Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar emite prezentul ordin.

Art. I. — Normele privind efectuarea inspecțiilor la auditorii financiari și firmele de audit care desfășoară activități de audit statutar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 166/2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 1 noiembrie 2018, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, punctul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„4. *cererea de informații* — documentul prin care echipa de inspecții ASPAAS solicită informații în scopul efectuării inspecției la auditorul financiar sau firma de audit. Cererea este personalizată în funcție de profilul fiecărui auditor financiar sau firmă de audit și este transmisă în scris, la adresa de poștă electronică declarată de către auditorul financiar/firma de audit pentru înregistrare în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit (RPE). În cazul în care auditorul financiar/firma de audit nu a declarat informațiile obligatorii pentru înregistrare în RPE, cererea de informații se transmite prin orice mijloace de comunicare prevăzute de norme;”

2. La articolul 3, după punctul 4 se introduce un nou punct, punctul 4¹, cu următorul cuprins:

„4¹. *comunicarea informațiilor* — răspunsul pe care auditorul financiar sau firma de audit îl transmite echipei de inspecție la cererea de informații, în scopul efectuării inspecției, și care se transmite în scris la adresa de poștă electronică de la care a primit cererea de informații prevăzută la pct. 4 sau la adresa de contact a Serviciul investigații, asigurarea calității și inspecții (SIACI), în cazul în care a primit cererea de informații prin alte mijloace de comunicare, conform prevederilor pct. 4;”

3. La articolul 3, după punctul 16 se introduce un nou punct, punctul 17, cu următorul cuprins:

„17. *vizita de inspecție* — o etapă a procesului de inspecție care se desfășoară într-o perioadă de timp convenită și care constă, în principal, în verificarea documentelor aferente misiunii/misiunilor de audit statutar, revizuirea sistemului de control intern al auditorului financiar sau firmei de audit, verificarea oricăror alte informații/documente pe care echipa de

inspecție le consideră relevante, precum și interviuarea auditorului financiar, reprezentanților firmei de audit și/sau a altor persoane implicate în desfășurarea misiunii/misiunilor de audit statutar sau în sistemul de guvernanță al firmei de audit atunci când echipa de inspecție consideră necesar, în conformitate cu procedurile interne ASPAAS și CAIM, prin întâlnire directă între echipa de inspecție și auditorul financiar/firma de audit sau prin orice alte mijloace de comunicare prevăzute de norme.”

4. La articolul 13, alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(10) Răspunsurile/Comentariile auditorului financiar/firmei de audit cu privire la constatările preliminare sunt comunicate echipei de inspecție cu respectarea următoarelor termene:

a) 3 zile de la data transmiterii raportului de constatări preliminare, pentru inspecțiile care au ca obiect maximum 3 angajamente de audit statutar;

b) 7 zile de la data transmiterii raportului de constatări preliminare, pentru inspecțiile care au ca obiect mai mult de 3 angajamente de audit statutar.”

5. La articolul 14, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) În cazul în care auditorul financiar sau firma de audit nu comunică informațiile solicitate prin cererea de informații prevăzută la art. 9 alin. (1) și prin cererile ulterioare, echipa de inspecție consemnează acest aspect într-o notă de constatare, care este adusă la cunoștința președintelui ASPAAS cu propunerea de aplicare a prevederilor art. 17 alin. (2)—(4).”

6. La articolul 20, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — (1) La finalul vizitei de inspecție, auditorul financiar sau reprezentantul firmei de audit semnează pentru echipa de inspecție o declarație pe propria răspundere în original, formular prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentele norme, din care reiese că a fost pusă la dispoziția echipei de inspecție întreaga documentație deținută la acel moment, relevantă pentru inspecția de calitate.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar,
Cristiana Doina Tudor

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN**pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății nr. 414/2020 privind instituirea măsurii de carantină pentru persoanele aflate în situația de urgență de sănătate publică internațională determinată de infecția cu COVID-19 și stabilirea unor măsuri în vederea prevenirii și limitării efectelor epidemiei**

Văzând Referatul de aprobare nr. NT 3.867 din 12.06.2020 al Direcției generale de asistență medicală și sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile:

— art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei, aprobată cu completări prin Legea nr. 20/2020, cu completările ulterioare;

— art. 31 pct. 2 lit. c) din Regulamentul sanitar internațional 2005, pus în aplicare prin Hotărârea Guvernului nr. 758/2009;

— art. 25 alin. (2), art. 27 alin. (5) și ale art. 78 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 5 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19;

— prevederile Hotărârii Guvernului nr. 394/2020 privind declararea stării de alertă și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului sănătății nr. 414/2020 privind instituirea măsurii de carantină pentru persoanele aflate în situația de urgență de sănătate publică internațională determinată de infecția cu COVID-19 și stabilirea unor măsuri în vederea prevenirii și limitării efectelor epidemiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 12 martie 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru toate persoanele care vin în România din țările care nu fac obiectul excepției de la carantină/izolare, potrivit prevederilor alin. (2⁵), se instituie măsura carantinării/izolării la locuința/locația declarată de persoana în cauză, împreună cu colcatarii, inclusiv familia/aparținătorii, după caz.”

2. La articolul 1, după alineatul (2³) se introduc două noi alineate, alineatele (2⁴) și (2⁵), cu următorul cuprins:

„(2⁴) Persoanele care vin în România din țările care fac obiectul excepției de la carantină/izolare prevăzută la alin. (2), dar care, înaintea plecării din țara respectivă, nu au stat cel puțin 14 zile pe teritoriul acesteia, intră în carantină/izolare la

locuința/locația declarată de persoana în cauză, împreună cu colcatarii, inclusiv familia/aparținătorii, după caz.

(2⁵) Lista cu țările care fac obiectul excepției de la carantină/izolare este stabilită pe baza analizei efectuate de către Institutul Național de Sănătate Publică, aprobată prin hotărâre a Comitetului Național pentru Situații de Urgență și se actualizează ori de câte ori este nevoie.”

3. La articolul 1¹ alineatul (1), litera q) se modifică și va avea următorul cuprins:

„q) persoanele care intră în România pentru prestarea de activități medicale, dacă dovedesc raporturile contractuale cu beneficiarul/beneficiarii de pe teritoriul României;”

4. La articolul 1¹ alineatul (1), după litera q) se introduce o nouă literă, litera r), cu următorul cuprins:

„r) persoanele care, fie au plecat din România și petrec o perioadă mai scurtă de 14 zile în altă țară exceptată de la măsura carantinării/izolării, fie au petrecut o perioadă de cel puțin 14 zile cumulativ în țări exceptate de la măsura carantinării/izolării la locuința/locația declarată de către persoana în cauză.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 15 iunie 2020.

p. Ministrul sănătății,
Romică-Andrei Baci,
secretar de stat

București, 12 iunie 2020.

Nr. 1.080.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 11

din 28 aprilie 2020

Dosar nr. 347/1/2020

Completul compus din:

Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Ana Hermina Iancu	— judecător la Secția penală
Dan Andrei Enescu	— judecător la Secția penală
Ștefan Pistol	— judecător la Secția penală
Alexandra Iuliana Rus	— judecător la Secția penală
Ionuț Mihai Matei	— judecător la Secția penală
Elena Barbu	— judecător la Secția penală
Eleni Cristina Marcu	— judecător la Secția penală
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală în Dosarul nr. 3.975/117/2014, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept:

„1. În interpretarea art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, se poate considera că judecătorul de la instanța de fond care, anterior, a fost desemnat titular al unui complet specializat pentru judecarea cauzelor de corupție, iar ulterior colegiul de conducere a instanței nu l-a desemnat într-un complet specializat este competent să judece cauze de corupție repartizate în perioada în care nu a fost desemnat prin hotărârea colegiului de conducere ca titular al unui complet specializat, în condițiile în care, în perioada respectivă, niciun complet al secției penale a instanței respective nu a fost desemnat pentru a judeca cauze de corupție?

2. În ipoteza unui răspuns negativ, care este sancțiunea în acest caz, nulitatea relativă sau nulitatea absolută?”

Completul competent să judece sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ce formează obiectul Dosarului nr. 347/1/2020 a fost legal constituit, conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 36 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat.

Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

Conform art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, la ședința de judecată a participat doamna Valentina Cruceanu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, domnul judecător Ștefan Pistol, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de domnul procuror Teodor Manea.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 347/1/2020, aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul

de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept deduse dezlegării.

Totodată, a menționat că a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt cereri sau excepții prealabile, a solicitat domnului procuror Teodor Manea să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 347/1/2020.

Reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală, precizând că dispozițiile legale care reglementează completurile competente să judece infracțiunile prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, respectiv art. 29 alin. (1) din această lege, precum și modul de înființare, funcționare și compunere a acestora, respectiv art. 41 alin. (1) teza a II-a, alin. (2) și art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, sunt clare și nu creează dificultăți de interpretare.

A arătat că sancțiunea nerespectării acestor norme juridice, întrucât privesc legala compunere a completului de judecată, este nulitatea absolută, prevăzută de dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

În final, a precizat că pentru dezlegarea problemei de drept invocate pot fi valorificate considerentele Deciziei Curții Constituționale a României nr. 417 din 3 iulie 2019 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 10 octombrie 2019.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, a acordat cuvântul membrilor completului, în situația în care au întrebări de formulat.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt întrebări din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut cauza în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată,
constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin **Încheierea de ședință din data de 19 decembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 3.975/117/2014 al Curții de Apel Alba Iulia**, această instanță a sesizat, în temeiul art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu a următoarei **chestiuni de drept**:

„1. În interpretarea art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, se poate considera că judecătorul de la instanța de

fond care, anterior, a fost desemnat titular al unui complet specializat pentru judecarea cauzelor de corupție, iar ulterior colegiul de conducere al instanței nu l-a desemnat într-un complet specializat, este competent să judece cauze de corupție repartizate în perioada în care nu a fost desemnat prin hotărârea colegiului de conducere ca titular al unui complet specializat, în condițiile în care, în perioada respectivă, niciun complet al secției penale a instanței respective nu a fost desemnat pentru a judeca cauze de corupție?

2. În ipoteza unui răspuns negativ, care este sancțiunea în acest caz, nulitatea relativă sau nulitatea absolută?”

Cauza a fost înregistrată la Înalta Curte de Casație și Justiție cu nr. 347/1/2020 și a avut **termen de soluționare fixat la data de 28 aprilie 2020**.

II. Expunerea succintă a cauzei

Curtea de Apel Alba Iulia este investită, în ultimul grad de jurisdicție (ca instanță de apel), cu soluționarea **apelurilor** declarate de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Cluj, de inculpați și de partea civilă statul român — Ministerul Finanțelor Publice, prin Agenția Națională de Administrare Fiscală reprezentată prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca — Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj împotriva Sentinței penale nr. 228 din 2 august 2017, pronunțată de Tribunalul Cluj, în Dosarul penal nr. 3.975/117/2014.

În sinteză, prin sentința menționată, instanța de fond a dispus condamnarea celor trei inculpați pentru **infrațiuni prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție**, precum și pentru infrațiuni prevăzute de Codul penal.

Conform încheierii de sesizare, „(...) în motivarea apelului, inculpatul P.R.V. a formulat și **un motiv de apel** prin care a invocat nulitatea absolută a hotărârii atacate, deoarece aceasta a fost pronunțată de un judecător necompetent material și funcțional, în condițiile în care judecătorul nu a fost desemnat într-un complet specializat pentru judecarea cauzelor de corupție, prin hotărârea colegiului de conducere pentru anul 2014”.

Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost dispusă în complet de divergență, la dosar fiind atașată atât **opinia majoritară**, cât și **opinia separată** (în care se argumentează că nu sunt îndeplinite condițiile formale prevăzute de lege pentru mecanismul de unificare a practicii judiciare prevăzut de art. 475 din Codul de procedură penală).

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție:

III.1 Punctul de vedere exprimat în opinia majoritară

S-a arătat că „**rațiunea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este una similară celei a recursului în interesul legii, prima operând a priori, în timp ce ultima reprezintă un remediu a posteriori pentru unificarea practicii judiciare. Prin cele două instituții se urmărește același scop, respectiv asigurarea unei jurisprudențe unitare la nivelul tuturor instanțelor din țară, ambele fiind în competența exclusivă a instanței supreme.**

Mecanismul hotărârii prealabile instituie un veritabil dialog judiciar între instanța supremă și celelalte instanțe judecătorești care are drept scop prevenirea apariției interpretărilor divergente, care ulterior ar impune pronunțarea unui recurs în interesul legii”.

S-a apreciat că, „în condițiile în care Curtea de Apel Târgu Mureș, prin Decizia penală nr. 514 din 15 noiembrie 2019, a sancționat cu nulitatea absolută nedesemnarea de către colegiul de conducere a instanței, la începutul anului, a completelor specializate pentru a judeca cauze de corupție, deși anterior judecătorul fondului a făcut parte dintr-un complet specializat

pentru judecarea cauzelor de corupție, aspect invocat de inculpatul (...), pronunțarea unei soluții divergente impune promovarea unui recurs în interesul legii”.

În legătură cu condiția ca sesizarea să vizeze o chestiune de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, s-a apreciat „(...) că nu sunt excluse problemele de drept procesual, ci subordonează atât problemele de drept penal substanțial, cât și problemele de drept procesual necesității existenței unei relații de dependență între lămurirea problemei de drept și soluționarea pe fond a cauzei. (...) soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală produce efecte concrete asupra modului de rezolvare a apelurilor, în sensul desființării sentinței primei instanțe și rejudecarea cauzei de către instanța de fond sau respingerea excepției și continuarea judecării de către instanța de apel.

Lipsa formală a desemnării completurilor specializate este susceptibilă de a fi interpretată diferit, putând fi considerată o eroare materială nesancționabilă sau sancționabilă cu nulitatea relativă sau, din contră, drept o lipsă a specializării și o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și funcțională a completului care a judecat astfel de cauze fără să fi avut atribuită specializarea la momentul repartizării aleatorii, cu consecința sancțiunii nulității absolute și a rejudecării cauzelor în primă instanță.

Rațiunea acestei sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile constă în necesitatea, pe care o considerăm imperativă, de a preveni o practică judiciară neunitară, cu consecințe extrem de serioase în privința evoluției diferite a procedurilor judiciare față de inculpații aflați într-o situație juridică identică și, în cele din urmă, extrem de severe în privința decredibilizării actului de justiție.”

În final, s-a considerat „(...) că este îndeplinită condiția existenței unei veritabile chestiuni de drept, deoarece sunt vizate dispoziții complexe, necorelate, care generează dificultăți de interpretare, referitoare la dobândirea specializării, la încetarea specializării, sancțiunea încălcării desemnării anuale a completurilor specializate, care pot da naștere mai multor soluții”.

În motivarea opiniei majoritare au fost menționate texte legale care au legătură cu soluționarea chestiunii de drept [art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, art. 36 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, art. 41 alin. (1)—(3) și art. 52 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești din 17.12.2015, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 970 din 28 decembrie 2015, art. 281 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală].

Conform opiniei majoritare, „**întrebările formulate vizează o dezlegare cu valoare de principiu a unor chestiuni de drept, respectiv interpretarea unor dispoziții legale în abstracto, deoarece premisa de la care se pornește își găsește izvorul în dispozițiile legale prezentate mai sus.**”

Concluzionează instanța de trimitere (în opinia majoritară) „că, dacă un judecător a fost numit într-un complet specializat în judecarea cauzelor de corupție, în lipsa altor cerințe legale, dacă face parte din secția penală, prin acest act a dobândit specializarea. Lipsa unor cursuri, seminare de specialitate, parcurgerea altor forme de pregătire pot constitui vătămări, în condițiile nulității relative.

Relevant este răspunsul primit de Curtea Constituțională a României de la Consiliul Superior al Magistraturii din care rezultă că tribunalele și curțile de apel s-au preocupat în sensul aplicării art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, solicitând Consiliului Superior al Magistraturii aprobarea înființării de completuri specializate cu privire la judecarea cauzelor ce au ca obiect

infracțiuni stabilite prin Legea nr. 78/2000. (paragraful 140 din Decizia nr. 417/2019 a Curții Constituționale a României)

Împrejurarea că judecătorul, după ce a făcut parte, anterior, dintr-un complet specializat, nu a fost desemnat, la începutul anului, într-un complet specializat, prin hotărârea colegiului de conducere, nu atrage pierderea specializării. Ipotetic, un judecător desemnat într-un complet specializat, care judecă mai mulți ani un dosar de corupție, chiar dacă nu este desemnat, la începutul anului, într-un complet specializat, nu își pierde competența de a judeca cauza, ci, dimpotrivă, asigură continuitatea completului de judecată. Evidențiem, în acest sens, și dispozițiile art. 36 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 304/2004 potrivit căruia colegiul «propune președintelui instanței, în raport cu natura și numărul cauzelor, înființarea și desființarea completelor specializate», din care rezultă că desființarea completelor specializate se face la propunerea colegiului, printr-o manifestare de voință expresă.

(...) în condițiile în care judecătorul a făcut parte dintr-un complet specializat, iar completul specializat nu a fost desființat, acesta are competența materială și funcțională de a judeca cauze ce au ca obiect infracțiuni stabilite prin Legea nr. 78/2000. Împrejurarea că judecătorul, după ce a făcut parte, anterior, dintr-un complet specializat, nu a fost desemnat, la începutul anului, într-un complet specializat, prin hotărârea colegiului de conducere, nu determină încălcarea dispozițiilor privind compunerea completului de judecată, sancționată cu nulitatea absolută, ci, în măsura în care a adus o vătămare a drepturilor părților ori altor subiecți procesuali principali, poate fi sancționată cu nulitatea relativă, în condițiile art. 282 din Codul de procedură penală.”

III.2 Punctul de vedere exprimat în opinia separată

Opinia separată a fost în sensul că „(...) nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept supusă analizei, pentru următoarele considerente:

Conform art. 475 din Codul de procedură penală: «Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.»

Deși, raportat la prevederile textului legal menționat, se constată că instanța este investită cu judecarea căii de atac a apelului formulată împotriva unei sentințe prin care s-a soluționat cauza în fond, urmând a pronunța o decizie în ultimă instanță, că chestiunea de drept în discuție reprezintă o chestiune de drept asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar chestiunea de drept invocată reprezintă o chestiune de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, (...) nu este îndeplinită condiția ca prin hotărârea ce se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție a fi pronunțată să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

În acest sens, (...) în jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală au fost respinse ca inadmisibile sesizările pentru pronunțarea unor hotărâri

prealabile în situația în care prin pronunțarea acestor hotărâri s-a tins la a se obține soluția concretă într-o anumită cauză.

Astfel, prin Decizia nr. 21/2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost respinsă ca inadmisibilă sesizarea prin care se solicita pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: «În interpretarea art. 1 alin. (2) raportat la art. 10 alin. (2), art. 102 alin. (2) și (3) și art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, în situația în care este invocată nulitatea absolută cu consecința excluderii unor mijloace de probă, este respectat dreptul la un proces echitabil dacă instanța se pronunță asupra nulității printr-o hotărâre separată (încheiere), anterioară celei prin care soluționează fondul cauzei?». În considerentele deciziei menționate s-au arătat următoarele: «În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a statuat că „(...) sesizarea instanței de trimitere trebuie să aibă ca obiect dezlegarea unor veritabile chestiuni de drept care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile” (Decizia nr. 5 din 21 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 15 mai 2019) și că (...) „condiția restrictivă de admisibilitate prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală ce vizează dezlegarea cu valoare de principiu a unei chestiuni de drept” (Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 22 ianuarie 2018).» Se arată în continuare în această decizie că «problema de drept supusă analizei de către instanța de trimitere nu este susceptibilă de o rezolvare de principiu, întrucât constatarea existenței sau a inexistenței unei încălcări a dreptului la un proces echitabil depinde de particularitățile speței, fiind necesară o analiză concretă în fiecare dosar în parte».

În prezenta cauză, așa cum rezultă din hotărârile Colegiului de conducere al Tribunalului Cluj, depuse la dosar de inculpatul (...) și, respectiv, comunicate de această instanță la solicitarea Curții de Apel Alba Iulia, în cadrul Secției penale a Tribunalului Cluj au fost desemnate, prin hotărâri ale acestui colegiu, completuri specializate pentru judecarea cauzelor de corupție pentru perioada 2007—2013. În perioadele 2007—2008 și, respectiv, 2011—2013, judecătorul care a pronunțat hotărârea apelată în prezenta cauză a făcut parte dintr-un complet specializat în materia infracțiunilor de corupție, însă în anii 2009 și 2010 nu a mai făcut parte dintr-un astfel de complet specializat. În hotărârea Colegiului de conducere al Tribunalului Cluj din anul 2013, privind constituirea completelor pentru anul 2014, nu se mai face nicio referire la constituirea vreunui complet specializat în materia infracțiunilor de corupție, iar situația a fost identică și în anii următori.”

Prin urmare, s-a apreciat în opinia separată „că o dezlegare de principiu a problemei de drept invocate în opinia majoritară nu s-ar justifica, date fiind particularitățile esențiale ale prezentei cauze, situația expusă a completurilor specializate în materia infracțiunilor de corupție la nivelul Tribunalului Cluj, în general, și raportat la completul care a pronunțat sentința apelată în prezenta cauză, în special, fiind puțin probabil a se regăsi în cazul altor instanțe.”

S-a mai argumentat că „(...) așa cum se arată în deciziile nr. 12/2017 și nr. 18/2018 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, «Hotărârile prealabile rezultate din mecanismul de unificare a practicii prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală cuprind rezolvări de principiu ale unor chestiuni de drept, clarificând modul de interpretare în abstracto, pe viitor, a dispozițiilor legale care au generat acea problemă. Soluția de principiu a instanței supreme își găsește aplicabilitatea, așadar, nu doar în cauza în care a intervenit mecanismul de unificare a practicii analizat, ci în toate cauzele în care se ridică o problemă

de drept esențialmente similară și în care particularitățile procedurii derulate nu influențează semnificativ coordonatele acelei probleme de drept».”

Conform opiniei separate, „(...) un al doilea motiv pentru care (...) nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept supuse analizei este acela că, pe această cale, s-ar solicita, practic, instanței supreme să interpreteze efectele Deciziei nr. 417/2019 a Curții Constituționale.”

În acest sens s-a argumentat că „în Decizia nr. 24/2015 a Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală s-au arătat următoarele: Efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectul deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale la cazul dedus judecării, demers pe deplin posibil și în speța de față.”

În mod similar s-a pronunțat Înalta Curte de Casație și Justiție și în cauza soluționată prin Decizia nr. 17/2019 prin care s-a respins ca inadmisibilă o altă cerere de pronunțare a unei hotărâri prealabile.”

IV. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, **s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.**

Au răspuns solicitării Înaltei Curți de Casație și Justiție 13 curți de apel (curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Suceava și Timișoara).

În sinteză, acestea au comunicat că nu a fost identificată jurisprudență în materia ce interesează prezenta sesizare și, totodată, au exprimat opinia judecătorilor cu privire la fondul celor două întrebări din încheierea de sesizare.

Opiniile exprimate au fost în sensul unui răspuns afirmativ ori negativ pentru prima întrebare, respectiv, în sensul existenței unei nulități relative ori absolute pentru cea de-a doua întrebare din încheierea de sesizare.

De asemenea au fost exprimate și opinii în sensul inadmisibilității sesizării, mai ales din perspectiva jurisprudenței constante a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu referire, pe de o parte, la înțelesul expresiei „**dezlegarea dată chestiunilor de drept**”, cuprinsă în dispozițiile art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală, iar, pe de altă parte, la necompetența Înaltei Curți de Casație și Justiție de „a lămuri” sau „a interpreta” **considerentele, dispozitivul ori efectele deciziilor Curții Constituționale.**

Având în vedere soluția propusă (inadmisibilitatea sesizării, aceasta fiind o chestiune prealabilă examinării fondului), se apreciază că nu este necesară menționarea argumentelor opiniilor exprimate pe fondul celor două întrebări care formează obiectul prezentei sesizări.

V. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, **a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.**

Au răspuns solicitării Înaltei Curți de Casație și Justiție facultățile de drept din patru universități (Universitatea din Cluj, Universitatea din Iași, Universitatea din Timișoara și Universitatea „Titu Maiorescu” din București).

Cu excepția Universității din Iași (care a examinat pe fond cele două întrebări din încheierea de sesizare), opinia specialiștilor din cadrul celorlalte trei universități a fost în sensul inadmisibilității sesizării.

Având în vedere soluția propusă (inadmisibilitatea sesizării, aceasta fiind o chestiune prealabilă examinării fondului), se apreciază că nu este necesară menționarea argumentelor opiniilor exprimate pe fondul celor două întrebări care formează obiectul prezentei sesizări.

În opiniile specialiștilor din cadrul celor trei universități menționate au fost indicate, în sinteză, aceleași **două argumente de inadmisibilitate** deduse din jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu referire, pe de o parte, la înțelesul expresiei „**dezlegarea dată chestiunilor de drept**”, cuprinsă în dispozițiile art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală, iar, pe de altă parte, la necompetența Înaltei Curți de Casație și Justiție de „a lămuri” sau „a interpreta” **considerentele, dispozitivul ori efectele deciziilor Curții Constituționale.**

VI. Examenul jurisprudenței în materie

1. Jurisprudența națională relevantă

Așa cum s-a menționat anterior, curțile de apel nu au identificat hotărâri judecătorești relevante cu privire la fondul celor două întrebări din încheierea de sesizare.

2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

2.1 Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, cu privire la fondul sesizării nu au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de Înalta Curte — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

2.2 În ceea ce privește **deciziile de speță pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție ulterior publicării Deciziei Curții Constituționale a României nr. 417 din 3 iulie 2019 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 10 octombrie 2019**, și care ar putea interesa modul de soluționare a motivului de apel cu care este investită instanța de sesizare, acestea au fost aduse la cunoștința tuturor instanțelor judecătorești, justițiabililor, avocaților și publicului prin publicarea acestora pe pagina de internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Aceste decizii de speță (pronunțate de completurile Secției penale, precum și de completurile de 5 judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție), chiar dacă nu fac parte din categoria celor prevăzute de lege pentru unificarea practicii judiciare, pot fi de natură să contribuie la adoptarea unei soluții în cazuri concrete cu care instanțele naționale sunt sesizate.

3. Jurisprudența Curții Constituționale

În esență, două sunt deciziile care prezintă o relevanță deosebită pentru soluționarea prezentei sesizări: **Decizia Curții Constituționale a României nr. 417 din 3 iulie 2019** asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 10 octombrie 2019, care a avut ca obiect chiar interpretarea și aplicarea, în acord cu legea fundamentală, a dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, respectiv, **Decizia Curții Constituționale a României nr. 454 din 4 iulie 2018**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018 (care a reiterat principiile expuse în **Decizia Curții Constituționale nr. 206 din 29 aprilie 2013**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013).

În prima decizie menționată, Curtea Constituțională examinează pe larg noțiunile „ **judecător specializat** ” și „ **complet specializat** ” cu referire la judecarea în primă instanță a cauzelor prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, inclusiv cu privire la **consecințele** nerespectării art. 29 alin. (1) din această lege, iar în cea de-a doua decizie, de asemenea, pe larg, Curtea Constituțională examinează **competența Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia pronunțării deciziilor mecanismului de unificare a practicii judiciare** .

Având în vedere publicarea în Monitorul Oficial al României a celor două decizii pronunțate de Curtea Constituțională, nu se justifică reiterarea în prezenta decizie a argumentelor juridice menționate de instanța de contencios constituțional.

VII. **Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului**

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VIII. **Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Direcția legislație, studii, documentare și informatică, în nota transmisă, a opinat în sensul **inadmisibilității sesizării, în sinteză** arătându-se următoarele:

Instanța de trimitere solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să stabilească, prin intermediul mecanismului reglementat în art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, sfera de incidență a efectelor Deciziei Curții Constituționale a României nr. 417 din 3 iulie 2019 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 10 octombrie 2019.

Or, în conformitate cu jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, **Înalta Curte de Casație și Justiție nu se poate pronunța, pe calea hotărârii prealabile, cu privire la efectele unei decizii a Curții Constituționale** .

În acest sens a fost menționată jurisprudența Curții Constituționale care, prin **Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018** , publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, în paragraful nr. 62, reține: „ **Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența să se pronunțe în legătură cu efectele deciziei Curții Constituționale sau să dea dezlegări obligatorii care contravin deciziilor Curții Constituționale (...).** ”

De asemenea s-a arătat că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, cu valoare de principiu, că **forța obligatorie ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care aceasta se sprijină** (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995; Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012; Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014), nefiind necesare din această perspectivă alte clarificări.

În materia recursului în interesul legii, în considerentele **Deciziei nr. 206 din 29 aprilie 2013** , publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013, Curtea Constituțională a statuat că **față de textul constituțional de referință al art. 126 alin. (3), sintagma „dezlegarea dată problemelor de drept judecate”, cuprinsă în art. 414⁵ alin. (4) din Codul de procedură penală anterior, pe de o parte, nu poate**

dispozițiilor legale, cu sensul de acte normative, iar nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc și, pe de altă parte, nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești, iar nu și de către Curtea Constituțională, care este o autoritate distinctă de sistemul judecătoresc. Altfel spus, numai în aceste condiții „dezlegarea dată problemelor de drept judecate” poate fi obligatorie, pentru că numai în aceste condiții poate exista o compatibilitate cu normele constituționale. Orice altă interpretare este în contradicție cu prevederile art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție, deoarece lipsește de efecte deciziile Curții Constituționale, determinând ca recursul în interesul legii să fie transformat, cu încălcarea Constituției, într-o formă de control al actelor Curții Constituționale.

Considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013, referitoare la recursul în interesul legii, sunt aplicabile **mutatis mutandis** în materia sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, **ambele instituții (recursul în interesul legii și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) constituind mecanisme de asigurare a unei practici judiciare unitare, în conformitate cu dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituția României.**

În consecință, sintagma echivalentă „ **dezlegarea dată chestiunilor de drept** ” cuprinsă în dispozițiile art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală referitoare la conținutul și efectele hotărârii prealabile **nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a conținutului dispozițiilor legale, cu sensul de acte normative, iar nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc.**

IX. **Punctul de vedere exprimat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**

În „ **concluziile scrise** ” depuse la dosar, Ministerul Public a apreciat că se impune **respingerea ca inadmisibilă a sesizării, în sinteză,** pentru următoarele motive:

Pe de o parte, în cauză nu este îndeplinită condiția de admisibilitate privind existența unei chestiuni de drept ce ar necesita lămuriri sau interpretări.

Această condiție a fost consacrată jurisprudențial de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală prin Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016, Decizia nr. 6 din 2 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016, Decizia nr. 19 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 29 iunie 2017, Decizia nr. 20 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 10 iulie 2017, și Decizia nr. 2 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2018.

Pe de altă parte, pentru ca o sesizare fundamentată pe procedura prevăzută de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală să fie admisibilă, este necesar ca ea să tindă la interpretarea **in abstracto** a unor dispoziții legale determinate, iar nu la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriei-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, la rezolvarea implicită a unor aspecte ce țin de particularitățile speței (**Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 16 din 22 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015, și Decizia nr. 14 din 12 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015**).

Raportat la caracterul obligatoriu al Deciziei Curții Constituționale a României nr. 417 din 3 iulie 2019 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 10 octombrie 2019 și la aspectele statuate în considerentele acesteia, se poate concluziona că decizia menționată oferă toate reperatele necesare pentru rezolvarea chestiunii juridice descrise de instanța de sesizare.

X. **Opinia judecătorului-raportor**

În raportul întocmit a fost exprimată opinia respingerii sesizării ca inadmisibilă, fiind examinate condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

XI. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

Examinând, cu prioritate, îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a sesizării, constată următoarele:

Conform art. 475 din Codul de procedură penală *„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*.

Pe de o parte, din examinarea acestor dispoziții legale nu rezultă că se poate solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție — pe calea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile — ca aceasta să soluționeze, în concret, chiar **unul dintre motivele de apel cu care instanța de trimitere a fost sesizată** deoarece, în realitate, aceasta ar constitui **„o cerere de soluționare a cauzei concrete de către Înalta Curte de Casație și Justiție prin delegarea atribuțiilor jurisdicționale”**.

Pe de altă parte, **formal**, se solicită o interpretare a dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

Or, textul de lege respectiv — care prevede că *„pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în prezenta lege, se constituie complete specializate”* este suficient de clar, mai ales în condițiile în care **Curtea Constituțională a României a pronunțat Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019** asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 10 octombrie 2019, în care s-a examinat pe larg și s-a pronunțat atât cu privire la noțiunea de **„complet specializat”**, cât și cu privire la noțiunea de **„judecător specializat”**, ambele cu referire la judecarea, în primă instanță, a cauzelor prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

Din această perspectivă se constată că instanța de trimitere solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție **„explicații suplimentare”** ori **„lămurirea considerentelor”** deciziei Curții Constituționale, competență care nu poate aparține altei instanțe de drept comun, inclusiv instanței supreme (în acest sens, deciziile Curții Constituționale **nr. 454 din 4 iulie 2018**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018 — *paragraful nr. 62*, și **nr. 206 din 29 aprilie 2013**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013).

Toate aceste aspecte menționate anterior, care conferă **caracter de inadmisibilitate prezentei sesizări**, erau cunoscute la nivelul instanței de trimitere, astfel cum rezultă din examinarea opiniei separate în care se face referire la jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia soluționării sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (deciziile nr. 21/2019, nr. 5/2019, nr. 12/2017, nr. 18/2018, nr. 17/2019 și nr. 24/2015).

De asemenea, aceleași aspecte cu privire la inadmisibilitatea sesizării sunt relevate, constant, în mai multe decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia soluționării sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (deciziile nr. 14, 16, 23, 28 și 31 din anul 2015, nr. 5, 14, 22 și 27 din anul 2017 și nr. 5 și 19 din anul 2019).

Având în vedere inadmisibilitatea sesizării cu referire la punctul 1, aceasta se răsfrânge implicit și asupra punctului 2.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca **inadmisibilă** sesizarea Curții de Apel Alba Iulia, Secția penală, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în vederea dezlegării de principiu a următoarei chestiuni de drept:

„1. În interpretarea art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, se poate considera că judecătorul de la instanța de fond care, anterior, a fost desemnat titular al unui complet specializat pentru judecarea cauzelor de corupție, iar ulterior colegiul de conducere al instanței nu l-a desemnat într-un complet specializat este competent să judece cauze de corupție repartizate în perioada în care nu a fost desemnat prin hotărârea colegiului de conducere ca titular al unui complet specializat, în condițiile în care, în perioada respectivă, niciun complet al secției penale a instanței respective nu a fost desemnat pentru a judeca cauze de corupție?”

2. În ipoteza unui răspuns negativ, care este sancțiunea în acest caz, nulitatea relativă sau nulitatea absolută?”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 aprilie 2020.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Valentina Cruceanu

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 17

din 17 februarie 2020

Dosar nr. 2.472/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țăndărescu	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.472/1/2019 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Ilfov — Secția civilă, în Dosarul nr. 15.367/94/2013**, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care s-a comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind depuse puncte de vedere de către părți privind chestiunea de drept supusă judecării. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești ce au fost identificate, precum și punctele de vedere teoretice. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii. Prin Încheierea din 17 februarie 2020 a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea de recuzare formulată în prezenta cauză de apelanta-contestatoare.

6. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că nu mai există chestiuni prealabile, iar completul rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Prin Încheierea din 29 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 15.367/94/2013**, Tribunalul Ilfov — Secția civilă a admis cererea formulată de apelanta-contestatoare și a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o dezlegare de principiu următoarelor „chestiuni de fapt”: „1. *Dacă un contract de împrumut atestat de avocat la 7 mai 2013 are sau nu caracter de titlu executoriu, în condițiile în care, la nivelul anului 2013, avocații care redactau acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare — forma în vigoare în anul 2013.*

2. *Dacă un act atestat de avocat în anul 2013 în condițiile lipsei unui contract de asistență juridică este valabil sau nu, în condițiile în care art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 — forma în vigoare în anul 2013 menționează că avocatul asistă părțile în baza unui contract încheiat în formă scrisă.*”

II. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării

8. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare (forma în vigoare în anul 2013), denumită în continuare *Legea nr. 51/1995*:

„Art. 29. — (1) *Avocatul înscris în tabloul baroului are dreptul să asiste și să reprezinte orice persoană fizică sau juridică, în temeiul unui contract încheiat în formă scrisă, care dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență.*”

„Art. 39. — (1) *În exercitarea profesiei avocații sunt ocrotiți de lege, fără a putea fi asimilați funcționarului public sau altui salariat.*”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

9. Prin Cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Buftea la data de 17 decembrie 2013 cu nr. 15.367/94/2013**, contestatoarea A în contradictoriu cu intimatul B a formulat contestație la executare prin care a solicitat anularea încheierii prin care s-a admis cererea de încuviințare a executării silite, precum și anularea Dosarului de executare nr. xxx/2013 cu efectul încetării executării silite. La acest dosar au fost conexe și Dosarul nr. 15.347/94/2014 la data de 12 octombrie 2015, Dosarul nr. 7.953/94/2014 (prin Încheierea din data de 27 mai 2015) și Dosarul nr. 8.127/94/2014 (prin Încheierea de ședință din 16 martie 2015).

10. La termenul de judecată din data de 9 noiembrie 2015, instanța a dispus citarea în cauză a numitei C, care are calitatea de intimată în Dosarul nr. 7.953/94/2014, dosar conexas la prezenta cauză.

11. Prin Sentința civilă nr. 247 din 25 ianuarie 2017, prima instanță a respins excepția puterii de lucru judecat invocată de contestatoarele, ca neîntemeiată, și a respins cererile conexe având ca obiect contestație la executare, ca neîntemeiate.

12. Ulterior, prin Sentința civilă nr. 1.627 pronunțată de Judecătoria Buftea la data de 20 martie 2017 în același dosar, instanța a admis cererea de completare a Sentinței civile nr. 247 din 25 ianuarie 2017, formulată de intimatul B în contradictoriu cu contestatoarea A și intimata C, și a obligat contestatoarea să plătească intimatului B suma de 2.000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

13. Împotriva Sentinței civile nr. 247 din 25 ianuarie 2017 a formulat apel contestatoarea, solicitând instanței casarea sentinței și trimiterea cauzei spre re judecare.

14. La termenul de judecată din 12 decembrie 2017, apelanta-contestatoare a depus cerere privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea celor două chestiuni invocate.

IV. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la aspectele de admisibilitate

15. Prin Încheierea din 29 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 15.367/94/2013**, Tribunalul Ilfov — Secția civilă a apreciat că cererea de sesizare pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile este admisibilă, constatând totodată că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

16. În acest sens s-a arătat că de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 39 și 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 (forma în vigoare în anul 2013) depinde soluționarea pe fond a cauzei, acestea fiind principalele motive de apel invocate de contestatoarele; problema de drept este nouă și nu a mai fost analizată până la acest moment, iar aplicarea dispozițiilor art. 39 și 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 (forma în vigoare în anul 2013) comportă interpretări diferite, fiind necesară intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție; această problemă de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție consultate la data pronunțării încheierii.

17. S-a arătat că legătura cu cauza este evidentă, având în vedere că s-a formulat apel împotriva Sentinței civile nr. 247 din 25 ianuarie 2017 și a încheierilor din 9 ianuarie 2017, 18 ianuarie 2017 și din 29 februarie 2016, pronunțate de Judecătoria Buftea în Dosarul nr. 15.367/94/2013**, care au stabilit că actul reprezentat de un contract de împrumut atestat de avocat din data de 7 mai 2013 reprezintă titlu executoriu, conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, potrivit căruia activitatea avocatului se realizează prin „*redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare*”.

18. Referitor la a doua întrebare adresată instanței supreme, Tribunalul Ilfov a precizat că în apel s-a susținut și că respectivul contract de împrumut atestat de un avocat nu are la bază un contract de asistență juridică încheiat de părțile contractului, invocându-se chiar nulitatea actului pe acest considerent, întrucât, potrivit art. 29 din Legea nr. 51/1995, avocatul asistă părțile doar în baza unui contract încheiat în formă scrisă care dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. În ceea ce privește contractul de împrumut atestat de avocat la data de 7 mai 2013, *apelanta-contestatoare* a considerat că acesta nu are caracterul unui titlu executoriu, întrucât în anul 2013 avocații care redactau acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995, forma în vigoare la acel moment.

20. Avocatul a devenit funcționar la 1 februarie 2014, când art. 39 din Legea nr. 51/1995 a fost modificat, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările ulterioare, potrivit prevederilor art. 51 pct. 2 din această lege.

21. Anterior acestei date, art. 39 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 prevedea că „*În exercitarea profesiei avocații sunt ocrotiți de lege, fără a putea fi asimilați funcționarului public sau altui salariat*”, text de lege coroborat cu prevederile actualului Cod de procedură civilă, în vigoare din 15 februarie 2013, care prevede la art. 278 că cel care conferă dată certă trebuie să aibă calitatea de funcționar, avocatul nefiind considerat sau asimilat unui funcționar în anul 2013.

22. În același timp, art. 278 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă stabilește că cel care conferă dată certă trebuie să aibă calitatea de funcționar, enunțându-se categoriile care pot conferi data certă, respectiv notarul public, executorul judecătoresc sau un alt funcționar competent. În condițiile în care avocatul nu a fost considerat sau asimilat unui funcționar în anul 2013, aceste dispoziții legale nu pot fi corelate cu prevederile art. 2.157 din Codul civil, astfel cum a procedat prima instanță în cauza dedusă judecării, astfel că, în consecință, contractul de împrumut în discuție nu este titlu executoriu, nefiind uniformizată legislația între 15 februarie 2013 și 1 februarie 2014.

23. Prin urmare, apelanta-contestatoare a apreciat că nu era titlu executoriu contractul de împrumut emis de avocat anterior datei de 1 februarie 2014, în sensul art. 632 din Codul de procedură civilă, întrucât numai după autentificarea actului de către un notar acesta devine autentic.

24. Referitor la cea de-a doua problemă de dezlegat, a precizat faptul că, în conformitate cu prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, avocatul asistă părțile în baza unui contract încheiat în formă scrisă, care dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență. Întrucât data certă rezultă din contractul de asistență juridică, contract care nu a fost întocmit în cauza de față și care atrage nulitatea aceluși document întocmit fără respectarea condițiilor de formă, actul astfel întocmit este un înscris sub semnătură privată, care nu poate constitui titlu executoriu.

25. Avocatul, spre deosebire de notar, este obligat să întocmească și un contract de asistență juridică cu părțile contractului, al cărui obiect să fie atestarea actului, deoarece, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, avocatul asistă părțile în baza unui contract, iar organizarea profesiei de avocat permite încasarea unui onorariu numai în baza unui contract de asistență juridică prin care să fie stabilit un onorariu pentru munca prestată de avocat.

26. Cu titlu de practică judiciară, a invocat o decizie a Tribunalului București, prin care s-a stabilit că un act atestat de avocat nu poate constitui titlu executoriu în condițiile art. 638 din Codul de procedură civilă în vigoare în anul 2013, dar și faptul că avocatul nu avea calitatea de funcționar public anterior anului 2014, constatându-se faptul că actul nu are formă autentică, fapt ce vine în contradicție cu cele susținute de prima instanță în speța de față.

27. *Intimații* nu au formulat un punct de vedere asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

28. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, *apelanta-contestatoare* a depus un punct de vedere, însoțit de o opinie juridică, prin care a apreciat că sesizarea este admisibilă, chestiunile ridicate în cauză fiind susceptibile de interpretări diferite, prezentând caracter de noutate și un grad de dificultate, precum și o legătură cu soluționarea în fond a cauzei, astfel că se impune pronunțarea unei hotărâri prealabile. Referitor la dezlegarea celor două probleme invocate, a reiterat susținerile formulate în fața instanței de trimitere.

29. *Intimații* nu au formulat puncte de vedere în termenul prevăzut de art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă. *Intimata C* a depus concluzii scrise prin care a solicitat respingerea sesizării, ca inadmisibilă.

VI. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

30. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea este că, pentru perioada anterioară datei de 1 februarie 2014, contractul de împrumut atestat de avocat nu are caracter de titlu executoriu, întrucât în acea perioadă avocații care redactau acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995 în forma anterioară datei menționate, precum și că un act atestat de avocat în anul 2013 în lipsa unui contract de asistență juridică încheiat cu părțile este doar un înscris sub semnătură privată, în condițiile în care art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 (în forma în vigoare în anul 2013) menționează că avocatul asistă părțile în baza unui contract încheiat în formă scrisă.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

31. *Curțile de Apel Târgu Mureș, Suceava, Ploiești, Pitești, Craiova și Alba Iulia* au comunicat că nu au identificat practică judiciară.

32. *Curtea de Apel Brașov* a identificat Decizia nr. 322 din 22 septembrie 2016 a Secției civile, definitivă, pronunțată în Dosarul nr. 8.314/197/2011, prin care s-a menținut Decizia nr. 49 din 14 ianuarie 2016 a Tribunalului Brașov — Secția I civilă, instanța apreciind că un contract de împrumut întocmit, atestat de avocat, nu are caracterul unui act autentic, nu este titlu executoriu, având doar semnificația unui înscris sub semnătură privată.

33. *Curtea de Apel București* a înaintat următoarele hotărâri judecătorești relevante:

— Sentința nr. 1.783 din 4 martie 2016, pronunțată de Judecătoria Sectorului 5 București — Secția civilă în Dosarul nr. 59.985/301/2014, și Sentința nr. 8.206 din 4 octombrie 2013, pronunțată de Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 17.788/302/2013, prin care s-a reținut că un contract de împrumut atestat de avocat la data de 11 mai 2012 și, respectiv, 28 noiembrie 2012 reprezintă titlu executoriu;

— Sentința nr. 6.856 din 6 septembrie 2012 a Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, pronunțată în Dosarul nr. 21.063/302/2010, prin care s-a reținut că, în materia mandatului acordat unui mandatar avocat, concretizat în contractul de asistență juridică, cerința formei scrise este imperativă;

— Sentința nr. 475 din 18 iunie 2019 a Judecătoriei Turnu Măgurele, pronunțată în Dosarul nr. 2.153/329/2018, prin care s-a apreciat că reprezintă titlu executoriu contractul de împrumut atestat de avocat la data de 25 iulie 2014 (sentința nu este definitivă, cauza fiind suspendată în apel pentru lipsa părților).

34. *Curțile de apel Timișoara, Oradea, Iași, Galați, Constanța și Bacău* nu au identificat hotărâri judecătorești relevante, dar au transmis puncte de vedere teoretice, după cum urmează:

Cu privire la prima întrebare:

35. Într-o opinie majoritară s-a apreciat că pentru perioada anterioară datei de 1 februarie 2014 contractul de împrumut atestat de avocat nu are caracter de titlu executoriu, întrucât în acea perioadă avocații care redactau acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995 în forma anterioară datei menționate (*Curtea de Apel Galați — Secția I civilă, Judecătoria Măcin, Judecătoria Onești, opinia majoritară la Judecătoria Galați, opinia majoritară la Judecătoria Tecuci, Judecătoria Liești, opinia unanimă a judecătorilor din raza Curții de Apel Timișoara, Tribunalul Bihor — Secția I civilă, parțial Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Hârlău, Judecătoria Brașov, secțiile III-V civile ale Tribunalului București și judecătorii din circumscripția acestuia, Tribunalul Călărași — Secția civilă, Judecătoria Lehliu-Gară, Judecătoria Oltenița, Tribunalul Ialomița și judecătorii din circumscripția acestuia, Tribunalul Ilfov și judecătorii din circumscripția acestuia, opinia majoritară a Secției civile a Judecătoriei Giurgiu, Tribunalul Teleorman — Secția civilă, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Roșiori de Vede*).

36. În argumentarea acestei opinii s-a arătat că, în baza art. 2.165 raportat la art. 2.157 alin. (1) din Codul civil, contractul de împrumut încheiat printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă constituie titlu executoriu.

37. Prin urmare, pentru a avea caracter de titlu executoriu, contractul de împrumut care îmbracă forma unui înscris sub semnătură privată trebuie să fi dobândit dată certă.

38. În ceea ce privește data certă, aceasta se dobândește, conform art. 278 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, prin conferirea acesteia de către un notar public, un executor judecătoresc sau alt funcționar competent în această privință.

39. Față de dispozițiile menționate ale Codului de procedură civilă, avocatul poate conferi dată certă unui contract de împrumut încheiat sub forma unui înscris sub semnătură privată doar dacă are calitatea de „funcționar competent în această privință”.

40. La data de 7 mai 2013, dispozițiile art. 39 din Legea nr. 51/1995 stabileau că avocații nu pot fi asimilați funcționarilor publici sau altor salariați. Acest lucru nu înseamnă automat că avocatul nu poate fi considerat „funcționar competent în această privință”, în sensul art. 278 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă. Aceasta deoarece art. 39 din Legea nr. 51/1995 se referă la funcționarii publici, iar art. 278 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă se referă la funcționari. Or, nu există identitate între funcționarul public și funcționar, funcționarul public fiind doar una dintre categoriile profesionale care intră în conceptul de funcționar.

41. Cu toate acestea, Codul penal în vigoare la 7 mai 2013 definea funcționarul ca fiind funcționarul public sau un salariat. Astfel, s-a reiterat că dispozițiile art. 39 din Legea nr. 51/1995 stabileau la data de 7 mai 2013 că avocații nu pot fi asimilați funcționarilor publici sau altor salariați, ceea ce înseamnă că ei nu puteau conferi dată certă înscrisurilor.

42. Este adevărat că în baza art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995 avocații puteau atesta data înscrisurilor, dar între atestarea datei unui înscris și conferirea de dată certă unui înscris nu există identitate. Atestarea actului de către avocat sub aspectul conținutului său, al identității părților și al datei actului se face doar pentru a putea fi prezentat actul notarului public pentru autentificare, aspect care reiese cu evidență din prevederile art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995. În schimb,

data certă marchează momentul de la care existența înscrisului nu mai poate fi contestată de către terți, iar data certă a înscrisului este față de terți cea considerată adevărată.

43. *Într-o altă opinie, minoritară, s-a considerat că un contract de împrumut atestat de avocat la data de 7 mai 2013 are caracter de titlu executoriu, contractului de împrumut de folosință și de consumație fiindu-i aplicabile prevederile art. 2.157 alin. (1) din Codul civil. Contractul de împrumut redactat de avocat este un act sub semnătură privată cu dată certă, dat fiind că, potrivit art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995 (în redactarea în vigoare la data încheierii actului, respectiv în anul 2013), se recunoaște avocatului posibilitatea de redactare și autentificare de acte, pe care să le țină într-un registru de evidență. Pentru a data cu dată certă un contract de împrumut avocatul nu trebuie să fie funcționar public și nici asimilat acestuia, sens în care sunt și dispozițiile art. 39 din Legea nr. 51/1995. Această opinie a fost împărtășită de Tribunalul Galați — Secția I civilă și Secția a II-a civilă, Judecătoria Galați, Judecătoria Brăila, parțial Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Iași — Secția civilă, Judecătoria Cornetu, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, Judecătoria Zimnicea.*

Cu privire la a doua întrebare:

44. *Într-o opinie majoritară s-a apreciat că un act atestat de avocat în anul 2013 în lipsa unui contract de asistență juridică încheiat cu părțile este doar un înscris sub semnătură privată, în condițiile în care art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, în forma în vigoare în anul 2013, menționează că avocatul asistă părțile în baza unui contract încheiat în formă scrisă (Curtea de Apel Galați — Secția I civilă, Judecătoria Măcin, Judecătoria Onești, Judecătoria Tecuci, Judecătoria Liești, Tribunalul Bihor — Secția I civilă, Judecătoria Hârlău, secțiile III—V civile ale Tribunalului București și judecătoriiile din circumscripția acestuia, Tribunalul Călărași — Secția civilă, Judecătoria Lehliu-Gară, Judecătoria Oltenița, Tribunalul Ialomița și judecătoriiile din circumscripția acestuia, Tribunalul Ilfov și judecătoriiile din circumscripția acestuia, Judecătoria Giurgiu, Tribunalul Teleorman — Secția civilă, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Turnu Măgurele).*

45. Pentru exercitarea acestei forme speciale de mandat nu este suficientă înțelegerea părților în scopul asistării sau reprezentării într-un litigiu, ci este esențială forma scrisă a mandatului, concretizată în contractul de asistență juridică. Explicația rezidă în aceea că obiectul contractului — întinderea drepturilor și obligațiilor mandatarului avocat — trebuie descris exact, cel puțin pentru verificarea condițiilor generale ale obiectului contractului de a fi licit, posibil, determinat și, față de specificul contractului de mandat acordat unui mandatar avocat, să prezinte fără echivoc drepturile acordate de client, întrucât pentru actele de dispoziție este necesar un mandat special.

46. *Într-o altă opinie, minoritară, s-a considerat că un act atestat de avocat în anul 2013 în condițiile lipsei unui contract de asistență juridică este valabil, deoarece un contract de asistență juridică este necesar doar pentru asistența și reprezentarea clienților în fața instanței ori altor autorități, potrivit art. 29 alin. (1) coroborat cu art. 3 alin. (1) lit. g), h), i) și art. 6 alin. (7) din Legea nr. 51/1995. S-a arătat și că actul este valabil dacă nu se solicită formă autentică pentru valabilitatea acestuia. Această opinie a fost împărtășită de Tribunalul Galați — Secția I civilă și Secția a II-a civilă, Judecătoria Brăila, opinia majoritară a judecătorilor din raza Curții de Apel Timișoara, Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Iași — Secția civilă, Judecătoria Brașov, opinia majoritară a judecătorilor de la Judecătoria Cornetu, Judecătoria Videle, Judecătoria Zimnicea.*

47. Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a Curții de Apel București, în unanimitate, a apreciat că problema ce face obiectul sesizării este de resortul instanței investite cu soluționarea cauzei și privește, în concret, modul de aplicare în timp a dispozițiilor Legii nr. 51/1995 prin raportare la prevederile art. 632 din Codul de procedură civilă.

48. Secția a IV-a civilă a Curții de Apel București a considerat că, față de modificările suferite în timp, sunt aplicabile dispozițiile art. 39 din Legea nr. 51/1995, în forma în vigoare la data redactării de către avocat a contractului de împrumut.

49. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 2.450/C/3383/III-5/2019 din 21 octombrie 2019, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică în prezent practică judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.*

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

50. În urma verificărilor efectuate, nu au fost identificate decizii relevante ale Curții Constituționale.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

51. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile nu îndeplinește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

52. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunile de drept ce se solicită a fi dezlegate, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

53. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

54. Din cuprinsul textului de lege citat rezultă condițiile cumulative de admisibilitate instituite de legiuitor pentru declanșarea acestei proceduri, și anume: existența unei cauze în curs de judecată; judecata cauzei să se afle în ultimă instanță pe rolul tribunalului, al curții de apel sau al Înaltei Curți de Casație și Justiție; ivirea unei chestiuni de drept esențiale, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei; chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, condiții care trebuie să fie întrunite cumulativ. În doctrină, în afara condițiilor enunțate anterior, s-a mai apreciat și că problema de drept trebuie să fie reală, să suscite interpretări diferite sau contradictorii ale unui text de lege, respectiv să prezinte un grad de dificultate suficient de mare, astfel încât instanța de sesizare să considere că, pentru a înlătura orice incertitudine referitoare la securitatea raportului juridic dedus judecății, este necesară declanșarea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

55. Verificându-se întrunirea acestor condiții, se constată că ele se regăsesc doar parțial, sesizarea neîndeplinind toate exigențele menționate pentru a fi admisibilă.

56. Astfel, litigiul în cadrul căruia s-a pus problema sesizării instanței supreme pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile vizează o cauză având ca obiect o contestație la executare aflată în apel pe rolul unui complet de judecată al Tribunalului Ilfov — Secția civilă, în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 718 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

57. Prin contestația la executare s-a solicitat anularea încheierii prin care s-a încuviințat executarea silită în temeiul unui contract de împrumut atestat de avocat la data de 7 mai 2013, cu motivarea că acest înscris nu este un act autentic în sensul dispozițiilor art. 638 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă și nu reprezintă titlu executoriu.

58. Prima instanță, respingând contestația la executare, a considerat că actul invocat reprezintă un înscris sub semnătură privată cu dată certă și constituie titlu executoriu deoarece, conform prevederilor art. 2.157 și 2.165 din Codul civil, contractul de împrumut de consumație reprezintă titlu executoriu dacă este un înscris sub semnătură privată având dată certă, iar, potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995, activitatea avocatului se realizează prin atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare.

59. Titularul sesizării, Tribunalul Ilfov — Secția civilă, investit cu soluționarea apelului, la solicitarea apelantei-contestatoare a înaintat prezenta sesizare, considerând că soluționarea cauzei pe fond depinde de interpretarea dispozițiilor art. 29 alin. (1) și art. 39 din Legea nr. 51/1995, forma în vigoare în anul 2013, acestea făcând obiectul criticilor formulate prin motivele de apel.

60. Referitor la cerința noutății chestiunii de drept, este necesar a se observa scopul legiferării acestui mecanism de unificare a practicii judiciare, anume acela de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare (*control a priori*), spre deosebire de mecanismul recursului în interesul legii, care are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită în practica instanțelor judecătorești (*control a posteriori*).

61. Un act normativ recent adoptat sau recent intrat în vigoare are mai degrabă un potențial de a conține probleme noi de drept care ar fi susceptibile de a genera practică neunitară decât un act normativ intrat în vigoare de mai mult timp. Cu toate acestea, nu se poate nega *de plano*, doar pe baza criteriului vechimii, că un act normativ mai vechi nu poate genera chestiuni noi de drept, întrucât este posibil ca o instanță să fie chemată să se pronunțe pentru prima dată asupra respectivei probleme de drept, după cum sunt posibile modificări sau completări ulterioare mai recente ale actului normativ, care să ridice probleme de interpretare. Ca atare, caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor în urma unei interpretări aplicate, în timp ce opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile.

62. Din această perspectivă, în speță, este îndeplinită condiția noutății, având în vedere numărul foarte restrâns de hotărâri judecătorești pronunțate în materie, așa cum rezultă din datele prezentate la capitolul VII „Jurisprudența instanțelor naționale în materie” din prezenta decizie.

63. Din punctele de vedere teoretice exprimate de instanțe rezultă formarea unor opinii majoritare cu privire la cele două chestiuni de drept, iar riscul apariției unei practici judiciare

neunitare pe viitor este redus, dat fiind că normele legale a căror interpretare se solicită sunt cele în vigoare anterior anului 2014, când au suferit modificări. În acest sens se observă că data la care a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei Buftea contestația la executare în cadrul căreia s-a formulat sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile este 17 decembrie 2013, ceea ce conduce la concluzia că este limitată posibilitatea ca problemele de drept semnalate să devină de interes general prin apariția a numeroase cauze având acest obiect.

64. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat în mod constant, în jurisprudența dezvoltată, că în declanșarea procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept importantă, care să necesite cu pregnanță a fi lămurită și care să prezinte o dificultate de interpretare suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății (a se vedea Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017; Decizia nr. 90 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 1 martie 2018, Decizia nr. 20 din 20 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 6 august 2019).

65. Pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul preîntâmpinării unei jurisprudențe neunitare, este necesar ca respectiva chestiune de drept să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

66. Așa cum s-a reținut prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 67 din 15 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1068 din 18 decembrie 2018, la paragraful 77, „*Problema eficienței sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, raportată la rezolvarea litigiului în care a intervenit, reclamă ca identificarea chestiunii de drept de către titularul sesizării să vizeze o problemă juridică reală, care ridică probleme de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, ce necesită rezolvarea de principiu a chestiunii de drept în procedura hotărârii prealabile, și nu realizarea unor operațiuni elementare de interpretare a unor dispoziții legale*”. În același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a mai statuat și prin Decizia nr. 48 din 18 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 828 din 27 septembrie 2018, Decizia nr. 5 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 28 februarie 2018, și Decizia nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017.

67. Raportat la exigențele anterior menționate, problema de drept identificată de titularul sesizării în conținutul primei întrebări nu se circumscrie noțiunii de chestiune de drept care să comporte o reală dificultate și să determine probleme de

interpretare a unor texte de lege imperfecte, lacunare ori contradictorii.

68. Din modalitatea de formulare a întrebării prin care se solicită a se stabili „dacă un contract de împrumut atestat de avocat la 7 mai 2013 are sau nu caracter de titlu executoriu, în condițiile în care, la nivelul anului 2013, avocații care redactau acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare — forma în vigoare în anul 2013”, rezultă că, în realitate, este vorba despre relaționarea unor prevederi legale și realizarea unui raționament judiciar, prin aplicarea dispozițiilor legale în raport cu o anumită situație de fapt, neputând fi identificate texte de lege lacunare ori controversate, care să necesite interpretarea printr-o hotărâre prealabilă.

69. Astfel conturată, chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită nu relevă o reală, serioasă și veritabilă problemă de drept, deoarece nu vizează interpretarea unui text de lege lacunar ori neclar, cu posibilități multiple de interpretare, privind evaluarea caracterului de titlu executoriu al unui contract de împrumut atestat de avocat la data de 7 mai 2013, anterior modificării art. 39 din Legea nr. 51/1995.

70. De altfel, instanța de trimitere nu are nicio dificultate în a identifica norma legală aplicabilă situației de fapt, aspect ce rezultă și din formularea punctului său de vedere expus în actul de sesizare.

71. Față de cele arătate, se constată că prima întrebare din sesizare nu constituie o problemă de drept reală, serioasă și dificilă, iar textul art. 39 din Legea nr. 51/1995, forma în vigoare în anul 2013, este clar, fiind atributul exclusiv al instanței de trimitere să soluționeze cauza cu care a fost investită, aplicând în acest scop mecanismele de interpretare a actelor normative.

76. Pentru considerentele arătate, nefiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate a sesizării, în temeiul art. 519 raportat la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Ilfov — Secția civilă, în Dosarul nr. 15.367/94/2013**, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„1. Dacă un contract de împrumut atestat de avocat la 7 mai 2013 are sau nu caracter de titlu executoriu, în condițiile în care, la nivelul anului 2013, avocații care redactau acte juridice nu erau asimilați funcționarilor, potrivit art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare — forma în vigoare în anul 2013.

2. Dacă un act atestat de avocat în anul 2013 în condițiile lipsei unui contract de asistență juridică este valabil sau nu, în condițiile în care art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 — forma în vigoare în anul 2013 menționează că avocatul asistă părțile în baza unui contract încheiat în formă scrisă.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 februarie 2020.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Pentru magistratul-asistent
Mihaela Lorena Mitroi,
aflat în imposibilitatea de a semna,
semnează magistratul-asistent-șef delegat,
Bogdan Silviu Georgescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

